

שם: _____

כיתה: _____

תאריך: _____

חנוכה: נס, אור ומנהגים

דף עבודה

1 השלימו בעזרת המחסן.

פה | שמש | כ"ה | פרסם | שמונה

א. חנוכה מתחיל ב_____ בכסלו.

ב. החג נמשך _____ ימים.

ג. הנר שבעזרתו מדליקים את שאר הנרות נקרא _____.

ד. את החנוכיה מניחים ליד החלון כדי ל_____ את הנס.

ה. בארץ ישראל כתוב על הסביבון: נס גדול היה _____.

2 התאימו כל מושג להסבר.

טור ב

טור א

הלוחמים שמרדו בשלטון היווני ☐

1. מכבים

חנוכת המקדש מחדש ☐

2. פך

להראות לכולם את אור הנס ☐

3. שמש

כד קטן של שמן ☐

4. פרסומי ניסא

הנר שמדליק את הנרות ☐

5. חנוכה

3 נכון או לא נכון? תקנו.

א. בערב הראשון של חנוכה מדליקים נר אחד (ועוד השמש).

ב. חנוכה נמשך שבעה ימים.

ג. על הסביבון בארץ ישראל כתובות האותיות נ, ג, ה, ש.

ד. אוכלים סופגניות ולביבות לזכר נס השמן.

נכון / לא נכון

נכון / לא נכון

נכון / לא נכון

נכון / לא נכון

4 השלימו: כמה נרות מדליקים (בלי השמש)?

ערב	מספר נרות	עם השמש
ראשון	1	2
שלישי		
חמישי	5	
שמיני		

5 מיינו: מה קשור לסיפור החג ומה למנהגי החג היום?

המכבים | סופגניות | טיהור המקדש | סביבון | פך השמן | דמי חנוכה

מנהגים היום	סיפור החג

6 בחרו את התשובה הנכונה.

א. מה פירוש השם "חנוכה"?

○ חנוכת המקדש מחדש ○ חגיגת יום הולדת ○ חג הנרות הכחולים

ב. למה מניחים את החנוכייה ליד החלון?

○ כדי שיהיה חם ○ כדי שגם מי שבחוץ יראה את האור ○ כדי שהנרות לא ייפלו

האור בחלון של תמר

בערב השלישי של חנוכה ירד גשם חזק. תמר ואחיה הקטן אורי עמדו ליד החלון והדליקו את החנוכייה. "למה אנחנו מדליקים פה ולא ליד השולחן?" שאל אורי. "כדי שגם האנשים ברחוב יראו את האור," ענתה תמר.

למחרת סיפרה השכנה, הגברת לוי, שחזרה הביתה רטובה ועייפה. "כשראיתי את הנרות בחלון שלכם, הרגשתי שמחכים לי," אמרה. אורי הבין שאור קטן יכול לשמח גם מישהו שאנחנו לא רואים. בערב הרביעי הוא ביקש להדליק בעצמו - יחד עם אבא, כמובן.

8 שאלות על הסיפור "האור בחלון של תמר".

א. באיזה ערב של חנוכה התרחש הסיפור?

○ הראשון ○ השלישי ○ השמיני

ב. איך הרגישה השכנה כשראתה את הנרות?

○ שמחכים לה ○ שקר לה ○ שהיא כועסת

9 מה הבין אורי בסוף הסיפור? איזה מנהג של חנוכה זה מסביר?

10 כתבו ליד כל משפט איזה ערך הוא מלמד: אומץ, שיתוף, זהות או הודיה.

א. המכבים, המעטים, יצאו להילחם על חירותם.

ב. מניחים את הנרות ליד החלון לכל העוברים.

ג. היהודים רצו לשמור על המצוות ועל המנהגים שלהם.

ד. שרים "מעוז צור" ומודים על הנס.

11 ציירו חנוכייה כפי שהיא נראית בערב הרביעי: סמנו את הנרות הדולקים ואת השמש.

12 איך אתם יכולים «להפיץ אור» בכיתה או בשכונה בחנוכה? כתבו שתי דוגמאות.

13 אתגר: יש המדגישים בחנוכה את נס פך השמן, ויש המדגישים את גבורת המכבים. מה לדעתכם חשוב יותר להדגיש היום? נמקו.

תשובות – חנוכה: נס, אור ומנהגים

1 השלימו בעזרת המחסן.

- א. חנוכה מתחיל בכ"ה בכסלו.
 ב. החג נמשך שמונה ימים.
 ג. הנר שבעזרתו מדליקים את שאר הנרות נקרא שמש.
 ד. את החנוכייה מניחים ליד החלון כדי לפרסם את הנס.
 ה. בארץ ישראל כתוב על הסביבון: נס גדול היה פה.

2 התאימו כל מושג להסבר.

טור א

1. מכבים

2. פך

3. שמש

4. פרסומי ניסא

5. חנוכה

טור ב

1 הלוחמים שמרדו בשלטון היווני

5 חנוכת המקדש מחדש

4 להראות לכולם את אור הנס

2 כד קטן של שמן

3 הנר שמדליק את הנרות

3 נכון או לא נכון? תקנו.

- א. בערב הראשון של חנוכה מדליקים נר אחד (ועוד השמש). **נכון**
 ב. חנוכה נמשך שבעה ימים. **לא נכון** – חנוכה נמשך שמונה ימים
 ג. על הסביבון בארץ ישראל כתובות האותיות נ, ג, ה, ש. **לא נכון** – בארץ ישראל: נ, ג, ה, פ; מחוץ לארץ: נ, ג, ה, ש
 ד. אוכלים סופגניות ולביבות לזכר נס השמן. **נכון**

4 השלימו: כמה נרות מדליקים (בלי השמש)?

ערב	מספר נרות	עם השמש
ראשון	1	2
שלישי	3	4
חמישי	5	6
שמיני	8	9

5 מיינו: מה קשור לסיפור החג ומה למנהגי החג היום?

מנהגים היום	סיפור החג
סופגניות, סביבון, דמי חנוכה	המכבים, טיהור המקדש, פך השמן

6 בחרו את התשובה הנכונה.

א. מה פירוש השם "חנוכה"?

• **חנוכת המקדש מחדש** • חגיגת יום הולדת • חג הנרות הכחולים

ב. למה מניחים את החנוכייה ליד החלון?

• כדי שיהיה חם • **כדי שגם מי שבחוץ יראה את האור** • כדי שהנרות לא ייפלו

8 שאלות על הסיפור "האור בחלון של תמר".

א. באיזה ערב של חנוכה התרחש הסיפור?

• הראשון • **השלישי** • השמיני

ב. איך הרגישה השכנה כשראתה את הנרות?

• **שמחים לה** • שקר לה • שהיא כועסת

9 מה הבין אורי בסוף הסיפור? איזה מנהג של חנוכה זה מסביר?

תשובה אפשרית: אורי הבין שאור קטן יכול לשמח גם אחרים; זה מסביר את מנהג פרסומי ניסא - הנחת החנוכייה ליד החלון כדי שכולם יראו.

10 כתבו ליד כל משפט איזה ערך הוא מלמד: אומץ, שיתוף, זהות או הודיה.

א. המכבים, המעטים, יצאו להילחם על חירותם. ← **אומץ**

ב. מניחים את הנרות ליד החלון לכל העוברים. ← **שיתוף**

ג. היהודים רצו לשמור על המצוות ועל המנהגים שלהם. ← **זהות**

ד. שרים "מעוז צור" ומודים על הנס. ← **הודיה**

11 ציירו חנוכייה כפי שהיא נראית בערב הרביעי: סמנו את הנרות הדולקים ואת השמש.

תשובה אפשרית: חנוכייה עם 4 נרות דולקים ועוד השמש, מסומנים בשמש.

12 איך אתם יכולים "להפיץ אור" בכיתה או בשכונה בחנוכה? כתבו שתי דוגמאות.

תשובה אפשרית: למשל: לבקר שכן קשיש ולהדליק איתו נרות, לעזור לחבר בלימודים, לחלק סופגניות לשומר בבית הספר.

13 אתגר: יש המדגישים בחנוכה את נס פך השמן, ויש המדגישים את גבורת המכבים. מה לדעתכם חשוב יותר להדגיש היום? נמקו.

תשובה אפשרית: תשובה מנומקת: גבורה - כי היא מלמדת אומץ ועמידה על הזהות; או נס השמן - כי הוא מלמד אמונה ותקווה; תשובה טובה מכירה בשני הצדדים.